

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Hallituksen esitys eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 12/2025 vp)

Liikenne- ja viestintävaliokunta 22.4.2025

Sofia Johansson ja Juuso Suomento
Tieto- ja turvallisuusosasto, tieliikenne ja kuljetusketjut -yksikkö

Liikenne- ja viestintäministeriön vastine

Säädösmuutosehdotukset

Mikroliikenneluvan myöntäminen

- **Perustuslakivaliokunta** totesi lausunnossaan, että liikennepalvelulain 18 d §:n sanamuoto jättää kunnan harkintavallan laajuuden jossain määrin epäselväksi.
- **Ministeriön kanta:** Liikennepalvelulain 18 d §:n 2 momenttia tulee selvyiden vuoksi tarkentaa seuraavasti:

Kunnan on myönnettävä hakemuksesta mikroliikennelupa palveluntarjoajalle, jonka mikroliikennelupaa ei ole peruutettu 18 f §:n nojalla viimeksi kuluneen vuoden aikana ja jonka toimitusjohtajaa tai vastuunalaista yhtiömiestä ei ole määrätty liiketoimintakieltoon eikä väliaikaiseen liiketoimintakieltoon.

Mikroliikenneluvan siirtymäaika

- **Kuntaliitto ja kaupungit** pitävät mikroliikenneluvan siirtymäaikaan tärkeänä lupaprosessin valmistelun kannalta. Kuntaliiton näkemyksen mukaan sanamuoto viittaa viralliseen päätökseen luvan käyttöönoton lykkäämisestä kuulemisineen ja valitusoikeuksineen.
- **Ministeriön kanta:** LVM pitää tärkeänä, että kunnilla on riittävä aika valmistautua mikroliikenneluvan käyttöönottoon. LVM:n näkemyksen mukaan 1. lakiehdotuksen siirtymäsäännöstä tulee tarkentaa esimerkiksi seuraavaan muotoon:

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 18 b §:n mukainen mikroliikennelupa vaaditaan kunnissa 1 kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Kunnan päätöksellä mikroliikenneluvan käyttöönottoa voidaan lykätä, kuitenkin enintään 1 päivään tammikuuta 2026.

Mikroliikkumisen ikäraja

- Lausunnoissa esitettiin erilaisia näkemyksiä mikroliikkumisen ikärajasta. Useissa lausunnoissa pidettiin valtakunnallista ikärajaa tarpeellisena.
- **Perustuslakivaliokunta** totesi lausunnossaan, että liikennepalvelulain 18 e §:n 2 momenttia on muutettava siten, ettei kunnan ole mahdollista liittää lupaan kuljettajien ikävaatimuksia koskevia ehtoja. Tämä on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.
- PeV:n mukaan mahdollisuus kuntakohtaiseen vaihteluun esimerkiksi vuokrattavien sähköpotkulautojen ikärajoissa ei perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuussäätelyn kannalta ole tältä osin ongelmaton.
- PeV:n mukaan yhdenvertaisuuden kannalta perusteltuna ei voida toisaalta pitää myöskään sitä, että oikeus kuljettaa sähköajoneuvoa ikärajoja koskevien lupaehtojen seurauksena määräytyisi eri tavoin sähköajoneuvon *omistuspohjan* perusteella.

Mikroliikkumisen ikäraja

- **Ministeriön kanta:**

- LVM yhtyy lausunnoissa esitettyyn huoleen lasten ja nuorten liikenneturvallisuudesta.
- **Liikennepalvelulain 18 e §:n 2 momentista tulee PeV:n lausunnon mukaisesti poistaa 4 kohta, jonka mukaan kunta voisi liittää mikroliikennelupaan kuljettajien ikävaatimuksia koskevia lupaehtoja.**
- Yleistä ikärajasääntelyä tulee arvioida kokonaisvaltaisesti jatkossa muiden hankkeiden yhteydessä. Kokonaisuudessa tulisi arvioida mm. siitä, mikä olisi oikeasuhtainen ikävaatimus, miten tämä tulisi toteuttaa, kuka sääntelyä valvoisi ja mitä seuraamuksia sääntelyn vastaisesta toiminnasta aiheutuisi kuljettajalle tai henkilölle, joka on luovuttanut ajoneuvon kuljetettavaksi.
- Jos laissa nimenomaisesti säädettävän ikärajan asettamiseen päädyttäisiin, olisi toteutettava perusteellisia liikenneturvallisuuteen kytkeytyviin näkökohtiin pohjautuvia arvioita mahdollisesti asetettavasta ikärajasta. Vastaavasti esityksen suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestystä koskevia perusteluja olisi täydennettävä erityisesti lapsen oikeuksia koskevilla arvioilla. Yleisen ikärajan tulisi alustavan arvion mukaan koskea kaikkia kevyitä sähköajoneuvoja ja moottorilla varustettuja polkupyöriä.

Liikenne- ja viestintäministeriön vastine

Muut huomiot

Kunnan mahdollinen kaksoisrooli mikroliikennelupasäätelyssä

- **KKV** esitti, että säätelyyn lisättäisiin nimenomainen velvoite rakenteellisesti eriyttää kunnan toiminta valvontaviranomaisena kunnan toiminnasta mikroliikennepalvelun tarjoajana.
- **Ministeriön kanta:** LVM:n näkemyksen mukaan huomio ei aiheuta muutosta lakiehdotukseen. LVM ei näe tilanteessa kunnalle syntyvän epätoivottavaa kaksoisroolia. Kuntalain 126 §:n nojalla kuntien kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittama toiminta on lähtökohtaisesti siirrettävä erilliseen yksikköön. Jos asiasta kuitenkin halutaan erikseen säätää liikennepalvelulaissa, voitaisiin liikennepalvelulain 18 b §:n 2 momenttiin lisätä esimerkiksi seuraava säännös:

Mikroliikenneluvan lupaehtojen noudattamista valvoo se kunta, joka on myöntänyt mikroliikenneluvan palveluntarjoajalle. ***Kunnan itse tuottamassa mikroliikennepalvelussa toiminta on eriytettävä viranomaistoiminnasta rakenteellisesti erotettuun yksikköön.***

Kuntien kaupunkipyöräpalvelut

- **Kuntaliitto** lausui, että esitys ei ota aukottomasti kantaa siihen, tuleeko kunnan julkisella hankinnalla järjestämään kaupunkipyöräpalveluun hakea kunnan myöntämä mikroliikennelupa. Kuntaliitto esitti, että lakiin lisättäisiin kunnalle mahdollisuus poiketa luvasta. Myös **Tampereen kaupunki** totesi, että mikroliikenneluvan lupaehtojen ulottaminen kuntien tarjoamiin kaupunkipyöräpalveluihin on tarpeetonta.
- **Ministeriön kanta:** Huomio ei aiheuta muutosta lakiehdotukseen. Kuntien hankkimille kaupunkipyöräpalveluille ei olla säätämässä poikkeusta. Yhtä palveluntarjoajaa koskeva poikkeus ei olisi tasapuolinen muita toimijoita kohtaan ja se voisi vääristää markkinatilannetta. Perustuslaissa turvatus elinkeinovapauden näkökulmasta on tärkeää, että kaikkia yhteiskäyttöisiä polkupyöriä vuokralle tarjoavia toimijoita kohdellaan asiassa tasapuolisesti. Uusi sääntely ei estä kuntaa kilpailuttamasta mikroliikennepalveluita kunnan alueella. Sääntely ei myöskään toisi päällekkäistä hallinnollista työtä kaupunkipyöräpalveluiden osalta, koska asiasta voitaisiin päättää palvelusopimuksen teon yhteydessä.

Luvaton mikroliikennepalvelun tarjoaminen

- **Liikenneoikeusyhdistys ry** lausui, että oikeampi rikosnimike luvattomasta yhteiskäyttöisten ajoneuvojen vuokrauksesta olisi luvaton mikroliikennevälineiden vuokraustoiminta, josta säädettäisiin omassa pykälässään. Vuokrausta harjoittava yritys ei harjoita ko. välineillä harjoitettavaa liikennettä, jota liikennepalvelulain 262 §:ssä tarkoitetaan.
- **Ministeriön kanta:** LVM:n näkemyksen mukaan huomio ei aiheuta muutosta lakiehdotukseen. LVM yhtyy esitettyyn näkemykseen rikosnimikkeen osittaisesta epäjohdonmukaisuudesta. LVM ei kuitenkaan pidä esitettyä rikosnimikettä siten ongelmallisena, että esitettyä sääntelyä olisi välttämätöntä muuttaa. Mikäli rikosnimikettä kuitenkin halutaan täsmentää, voitaisiin LVM:n näkemyksen mukaan liikennepalvelulakiin lisätä uusi 262 b §, jossa säädettäisiin luvattomasta mikroliikennepalvelun harjoittamisesta seuraavasti:

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta tarjoaa vuokralle yhteiskäyttöisiä ajoneuvolain 28 §:n 1 momentissa tai 29 §:ssä tarkoitettuja ajoneuvoja tai moottorilla varustettuja polkupyöriä ilman voimassa olevaa 18 b §:ssä tarkoitettua mikroliikennelupaa, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen eikä siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, luvattomasta mikroliikennepalvelun harjoittamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Kokeesta kieltäytyminen

- **OM** esitti harkittavaksi, että valiokunta kiinnittäisi mietinnössään huomiota esityksen perusteluihin, jotka liittyvät niskoitteluun. OM toteaa, että perusteluissa rikoslain niskoittelusäännöksiin perustuvasta rangaistavuuden ulottuvuudesta esitetyt näkemykset eivät ole selvät ja riidattomat, mihin valiokunnan on perusteltua kiinnittää huomiota. Niskoittelua koskevan säännöksen tulkinta muotoutuu viime kädessä oikeuskäytännössä.
- **Ministeriön kanta:** LVM:n näkemyksen mukaan huomio ei aiheuta muutosta lakiehdotukseen. Poliisihallituksen tulkinnan mukaan kokeesta kieltäytyvä henkilöä on syytä epäillä niskoittelusta poliisia vastaan. LVM yhtyy Poliisihallituksen näkemykseen tässä asiassa. LVM:n näkemyksen mukaan valiokunnan olisi hyvä ottaa mietinnössään kantaa siihen, onko viranomaisen *käsky puhaltaa* katsottava viranomaisen yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi taikka *tehtävän suorittamiseksi toimivaltansa rajoissa antamaksi käskyksi*, jolloin myös niskoittelun tunnusmerkistö voisi täyttyä.

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos!